

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobce: **X**, narozený dne X
státní příslušnost Kubánská republika
zastoupený advokátkou Mgr. Petrou Hruškovou
sídlem Ovocný trh 11, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2025, č. j. OAM-109/ZA-ZA15-P07-PD1-R3-2015,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2025, č. j. OAM-109/ZA-ZA15-P07-PD1-R3-2015, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 270 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právní zástupkyně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany podané dne 3. 5. 2017 tak, že podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se doplňková ochrana neprodlužuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

II. Žalobní body

2. Žalobce uvedl, že po celou dobu správního řízení s drobnými a pochopitelnými odchylkami konzistentně popisoval okolnosti své emigrace z Kuby. Opakovaně byl předvoláván v souvislosti s údajným odcizením mouky na svém pracovišti, a proto se obává uvěznění a následného obvinění. Namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, zejména pokud jde o posouzení rizika vážné újmy. Podle jeho názoru žalovaný nedostatečně a nesprávně vyhodnotil politickou situaci na Kubě. Žalobce dále vytkl žalovanému způsob zjišťování informací o zemi původu, když vycházel pouze z obecných podkladů, v nichž je Kuba prezentována jako právní stát. Nesouhlasil se závěrem, že mu v zemi původu nic nehrozí pouze s ohledem na skutečnost, že nebyl politicky aktivní a v minulosti neměl problémy na zastupitelském úřadě. Podle tvrzení žalobce situace v zemi původu nadále představuje vážné bezpečnostní riziko, a po návratu by tak byl vystaven skutečnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný nezjistil stav věci bez důvodných pochybností. Neproloužení doplňkové ochrany by mohlo vést k jeho vyhoštění do země, kde mu hrozí vážná újma, což je v rozporu s čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a § 14a zákona o azylu.
3. Žalobce nesouhlasil s tím, jak byla posouzena jeho míra integrace v České republice (dále jen „ČR“). Uvedl, že po většinu doby svého pobytu zde vykonával brigádní práce, což je připraven doložit potvrzením od zaměstnavatele. Dále zdůraznil, že jeho dvě již zletilé děti nyní žijí v ČR, a nikoliv na Kubě, jak tomu bylo dříve. K prokázání této skutečnosti předložil soudu rodné listy a osobní doklady svých dětí. K důkazu žalobce navrhl též provedení zpráv o zemi původu, například od UNHCR, EASO, Human Rights Watch či Amnesty International. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí, vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a přiznání náhrady nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný nesouhlasil s obsahem žalobních námitek, při rozhodování zohlednil všechny skutečnosti uváděné žalobcem, vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který odpovídal požadavkům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Přijaté rozhodnutí reflektovalo konkrétní okolnosti případu a bylo řádně odůvodněno.
5. Informace, které žalovaný použil, jsou soudy běžně akceptovány a nelze z nich dovozovat, že by na jejich základě měl být žalobce zkrácen na svých právech. Zdůraznil, že tyto informace zpravidla představují souhrn dalších respektovaných zdrojů, jejichž bližší specifikace je jejich součástí. Neexistuje proto důvod považovat je za neobjektivní. Žalobce měl možnost se s obsahem podkladů seznámit, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění. Žalovaný neopomenul ani materiály předložené žalobcem a své stanovisko k jejich využitelnosti v odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně vyložil.
6. Žalovaný postupoval v napadeném rozhodnutí v souladu s požadavky zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2022, č. j. 19 Az 5/2021-29. Při doplňujícím pohovoru identifikoval rozpory ve výpovědi žalobce, které jej vedly k závěru, že důvody pro udělení doplňkové ochrany pominuly a s vysokou pravděpodobností nikdy neexistovaly. Žalobce nebyl na Kubě nikdy oficiálně obviněn z krádeže mouky ani trestně stíhán. Zaměstnavatel tehdy obvinil z krádeže celkem sedm osob pracujících v pekárně. Individuální okolnosti případu podle žalovaného nesvědčily

o existenci skutečného nebezpečí vážné újmy v případě návratu žalobce na Kubu. Žalobce neuvedl žádné nové či jiné skutečnosti hodné zvláštního zřetele, které by odůvodňovaly prodloužení doplňkové ochrany.

IV. Obsah správního spisu

7. Žalobce dne 10. 2. 2015 požádal o udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že vlast opustil dne X. Na Kubě pracoval v pekárně, měl potíže s vedoucím, ztratilo se tam 10 tun mouky, chtěli, aby ztrátu zaplatil. On nic neukradl. Kvůli škodě ho chtěli zavřít. Odcestoval, aby ho nezavřeli. Trestní stíhání proti němu nikdy nebylo vedeno, obává se vězení.
8. Při pohovoru dne 13. 2. 2015 žalobce uvedl, že do pekárny měla přijít mouka, ale nepřišla, administrátor podepsal 10 kg mouky, ale žalobce ji nedostal. Řekli, že ji musí zaplatit, jinak z toho bude mít problém, chtěli ho vzít do vězení na 4 až 5 let. Následně ještě pracoval do posledního dne před odjezdem a pak odjel. Oficiálně obviněn z ničeho nebyl. Administrátor a vedoucí chtěli, aby šel do vězení, žalobce se na žádný orgán neobrátil. Problém byl, že za těch 10 tun mouky nezaplatil. Žalobce převzetí mouky nepodepsal. Měl problémy i dříve, chtěli ho dát na pět let do vězení, protože koupil hovězí maso, což se nesmělo. Problémy má i jeho manželka kvůli němu. Sám ani neví, kolik dluží, na to se žalobce neptal. Manželka doma zůstala kvůli dětem. Vycestoval bez obtíží do Ruska, pas již měl zařízený delší dobu.
9. Rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 6. 2015 byla žalobci udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Žalovaný v tomto rozhodnutí uvedl, že *„[p]o zhodnocení výpovědi žadatele o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů dospěl správní orgán rozhodující ve věci k závěru, že v případě návratu výše jmenovaného žadatele o udělení mezinárodní ochrany do vlasti nelze vyloučit jeho přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy. Výše citované aktuální informace o situaci na Kubě jednoznačně vypovídají, že v této zemi je situace natolik neuspokojivá, že nevylučuje možnou persekuci ze strany státních orgánů nebo k nespravedlivému zadržování.“* Žalovaný jako příklad uvedl informaci ČTK, dle níž se kubánská vláda rozhodla zrušit pro své občany povinnost žádat o povolení k výjezdu do ciziny, zároveň však měla regulovat výjezdy některých osob a ponechala v platnosti přísné podmínky pro získání pasu. Žalovaný také poukázal na výroční zprávu Human Rights Watch 2014 – Kuba, dle níž úřady používají celou řadu taktik pro trestání disentu a udržování atmosféry strachu ve společnosti, včetně bití, veřejného zostuzení, propouštění z práce a vyhrožování dlouhodobým vězněním. Dále poukázal na možné postihy, které hrozí osobám kritizujícím vládu na Kubě. Žalovaný podrobně popisoval situaci disidentů a osob kritických k vládě, u kterých může být využíváno i preventivního umístění do vazby, nejsou předkládány zatykače. Osoby kritizující vládu riskují trestní stíhání a nedostává se jim práva na spravedlivý proces. V rozhodnutí je dále uvedeno: *„[V]ěznice jsou přeplněná, nehygienická a nezdravá zařízení, plná podvyživených a nemocných vězňů, kteří nemají k dispozici žádný mechanismus, s pomocí kterého by mohli podávat stížnosti a domáhat se nápravy. Úřady sice umožnily vybraným zástupcům zahraničního tisku provést v dubnu kontrolované návštěvy v několika málo věznicích, nicméně pracovníky mezinárodních organizací lidských práv a nezávislých kubánských skupin do věznic*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nepustily.“ Žalovaný uzavřel, že „na základě prostudování a posouzení informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Kubě, které shromáždil v rámci své úřední činnosti, konstatuje, že v případě návratu dotyčného do země původu, je situace na Kubě natolik neuspokojivá, že nezaručuje jeho bezpečný návrat, neboť nelze v této souvislosti vyloučit závažné problémy s kubánskými státními orgány, jejichž dopad na život či jeho zdraví není správní orgán schopen předvídat“.

10. Žalobce dne 3. 5. 2017 požádal o prodloužení doby, na kterou mu byla udělena doplňková ochrana. Ve své žádosti uvedl, že po smrti Fidela Castra se vše ještě zhoršilo. Pokud by se musel vrátit, byl by uvržen do vězení bez jakýchkoliv záznamů, mučení a výslechy jsou na denním pořádku. Při pohovoru dne 29. 5. 2017 žalobce uvedl, že v případě návratu by šel do vězení, neboť ve skladu, kde pracoval, zmizelo 20 tun mouky, přičemž vinu kladli jemu. Rodina, kterou má na Kubě, mu řekla, že pokud se vrátí, půjde do vězení. Měl se kvůli tomu dostavit na polici, ale emigroval. Na Kubě vás nejprve zavrou a teprve pak vám řeknou proč. Z obdobných důvodů emigrovala též jeho družka. Děti zůstaly v péči širší rodiny na Kubě. Žalobce dále k dotazům žalovaného vysvětlil způsob, kterým se snaží integrovat do české společnosti.
11. Dne 26. 6. 2018 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. OAM-109/ZA-ZA15-P05-PD1-2015 (dále jen „první rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany“), kterým žalobci podle § 53a odst. 4 zákona o azylu doplňkovou ochranu neprodloužil. V odůvodnění rozhodnutí vyličil, že důvody, pro které doplňkovou ochranu udělil, již pominuly z důvodu změny migrační legislativy, která zlepšuje postavení navrátilců, kteří byli dříve po překročení stanovené doby vycestování perzekuováni. Dle žalovaného byla právě tato perzekuce důvodem, pro kterou žalobce doplňkovou ochranu v roce 2015 obdržel. Ve vlasti nebyl nikdy trestně stíhán ani obviněn, nebyl politicky aktivní (ani jeho rodina).
12. Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 2. 10. 2019, č. j. 1 Az 43/2018-31, bylo první rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany zrušeno a věc byla vrácena k novému posouzení. Soud neshledal ve správním spise oporu pro skutková zjištění, která žalovaný učinil ohledně důvodů, pro něž byla žalobci v roce 2015 udělena doplňková ochrana. Tyto důvody nesouvisely výlučně s migračními předpisy, jež by komplikovaly žalobcův návrat na Kubu. Žalovaný byl proto zavázán posoudit, zda v zemi původu žalobce došlo k trvalým změnám, které by odůvodňovaly neprodloužení doplňkové ochrany, a to zejména ve vztahu ke skutečným důvodům, pro které mu byla doplňková ochrana původně udělena. Soud dodal, že nepochybně, že politický režim na Kubě je stále uzavřený, stále omezuje práva na svobodu projevu, shromažďování a pohybu, zároveň však připomíná, že účelem doplňkové ochrany není poskytnutí ochrany před každým porušením lidských práv, ale před nebezpečím vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu.
13. S žalobcem byl proveden dne 24. 6. 2020 doplňující pohovor. Žalobce zopakoval, že v případě svého návratu na Kubu by byl uvězněn kvůli krádeži mouky. Jeho matku stále sledují a předvolávají, z čehož žalobce dovodil, že by byl ihned zadržen a uvězněn. K dotazu žalovaného sdělil, že byl oficiálně obviněn z krádeže a obdržel předvolání od policie. Při upozornění na rozpor uvedl, že při dřívějším pohovoru nebyl ještě předvolán před soud, ale dostával již předvolání od policie, doložit nic nemůže, vše zůstalo na Kubě. Ten trestný čin spáchal. Zemi opustil, než došlo k trestnímu řízení před soudem. O jeho děti se stará na Kubě jeho tchýně. Na zastupitelském úřadě v ČR se pokoušel získat zvací dopis pro své děti. Z finančních důvodů se mu to nepodařilo.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

14. Žalobce dne 7. 7. 2015 doložil žalovanému předvolání ze dne X aby se dostavil k úředníkovi objasnit trestní oznámení, a úřední předvolání ze dne X, prostřednictvím něhož byl žalobce předvolán, aby se dostavil za účelem objasnění trestního oznámení.
15. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 8. 12. 2020, č. j. OAM-109/ZA-ZA15-P06-PD2-R2-2015 (dále jen „druhé rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany“), neprodloužil dobu, na kterou byla žalobci udělena doplňková ochrana. Žalovaný v druhém rozhodnutí uvedl, že došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi státní příslušnosti žalobce ve vztahu k důvodům, pro které mu byla udělena doplňková ochrana, že jí již není zapotřebí. Žalovaný dále shledal naprostou nevěrohodnost tvrzení žadatele o jeho údajném obvinění z krádeže a následném trestním stíhání a uvěznění, které by mu mělo hrozit ve vlasti, a rovněž naprostou nulovou integraci jeho osoby v ČR. Žalovaný se zabýval objektivními možnostmi občanů Kuby opouštět zemi své státní příslušnosti a opětovně se tam navracet, neboť právě v této souvislosti byla žalobci udělena doplňková ochrana. Za tímto účelem si obstaral příslušné migrační předpisy, konkrétní konzulární informace zastupitelského úřadu Kuby pro praktickou realizaci návratu kubánského občana do jeho vlasti a rovněž pak Ministerstva zahraničních věcí ČR, stran reálných důsledků případného návratu občana Kuby do jeho vlasti. Žalovaný zdůraznil, že žalobci byla doplňková ochrana udělena zejména z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy, neboť dotyčný přesáhl po vycestování z vlasti zákonem předvídanou dobu, na kterou měl vycestování povolené. V období po udělení doplňkové ochrany žalobci však došlo na Kubě k podstatným změnám, a kubánští občané již automaticky nečelí závažným problémům a nebezpečí vážné újmy. Žalobce ani nikdo z jeho rodiny nebyl na Kubě členem žádné politické strany nebo jiné organizace a nevyvíjel tam ani žádné protirežimní aktivity. Z Kuby vycestoval za pomoci platného dokladu. Žalobce v roce 2019 navštívil opakovaně zastupitelský úřad Kuby v ČR, v rámci těchto návštěv však nebyl nijak sankcionován, ačkoliv dlouhodobě tvrdí obavy z okamžitého zadržení a uvěznění jeho osoby v případě jeho návratu na Kubu. Dle žalovaného to svědčí o nulových obavách žalobce z kontaktů se zemí původu, o změně situace na Kubě a o neexistenci zájmu zastupitelského úřadu o osobu žalobce. Ohledně žalobcových tvrzení žalovaný dodal, že našel rozpory v jeho tvrzeních, z nichž vyplynula účelová gradace tvrzených problémů.
16. Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 19 Az 5/2021-29, bylo druhé rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany zrušeno, neboť žalovaný nepostupoval v souladu s rozsudkem zdejšího soudu ze dne 2. 10. 2019, č. j. 1 Az 43/2018-31. V tomto prvním rozsudku městský soud konstatoval, že z původního rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany žalobci nelze dospět k závěru, že byla žalobci doplňková ochrana udělena v souvislosti s tím, že přesáhl po vycestování z vlasti dobu, na kterou měl vycestování povolené, a ze strany kubánských úřadů by mu v důsledku toho hrozily problémy. Ze správního spisu zároveň nevyplývá, že by žalobce ke dni vydání původního rozhodnutí překročil dobu, na kterou měl vycestování do zahraničí povolené. Žalovaný v druhém rozhodnutí pouze upravil svá předchozí tvrzení, kdy v prvním rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany tvrdil, že byla žalobci doplňková ochrana udělena výhradně z důvodu překročení doby, na kterou měl vycestování povolené, v druhém rozhodnutí, že byla žalobci doplňková ochrana udělena zejména z důvodu překročení doby, na kterou měl vycestování povolené. Ani toto tvrzení však nemělo oporu v původním rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany žalobci, či ve správním spise. Jak uvedl Městský soud v Praze ve svém rozsudku č. j. 1 Az

43/2018-31, z rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany vyplývá, že žalobci byla udělena doplňková ochrana z důvodu nízkého standardu ochrany lidských práv na Kubě a možnosti perzekuce ze strany kubánských úřadů. Městský soud žalovanému vyčetl, že neodůvodnil, proč se domnívá, že právě v tomto ohledu došlo k trvalé a významné změně situace v zemi původu. Městský soud žalovanému uložil, aby se v dalším řízení zabýval tím, zda došlo v zemi původu žalobce k takovým trvalým a významným změnám, které odůvodňují neprodloužení doplňkové ochrany. Městský soud k tomu ve svém rozsudku ze dne 2. 10. 2019 uvedl, že tak má žalovaný učinit „*nejenom ve vztahu k možnosti kubánských občanů vycestovat z Kuby a vracet se zpět, ale zejména ve vztahu ke skutečným důvodům, pro které byla žalobci doplňková ochrana udělena*“. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí tyto nedostatky zrušeného rozhodnutí neodstranil a opět se široce věnuje otázce změny okolností ve vztahu k problémům, kterým čelí osoby, které překročí předvídanou dobu, na kterou měly vycestování z Kuby povolené. Přestože je tato otázka pro posouzení hrozící vážné újmy v tomto ohledu i z důvodu nynější délky pobytu žalobce v zahraničí relevantní, nemohlo být překročení doby povoleného pobytu žalobce v zahraničí důvodem, pro který žalovaný udělil žalobci doplňkovou ochranu. Žalovaný si po zrušení rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany neopatřil informace o standardu ochrany lidských práv na Kubě a možnosti perzekuce ze strany kubánských úřadů. V druhém rozhodnutí přitom opět vycházel pouze ze zpráv, které se týkají návratu kubánských občanů na Kubu po pobytu v zahraničí, který přesáhl dva roky. Samotný přístup kubánských státních orgánů k těmto osobám nemohl být zásadním důvodem pro udělení doplňkové ochrany žalobci. Jednak to žalovaný v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany neuvedl, zároveň ke dni udělení doplňkové ochrany žalobce pobýval mimo Kubu necelých sedm měsíců. Soud tak přisvědčil námitce, že žalovaný nezjistil skutkový stav dostatečně, neboť žalovaný dostatečně neodůvodnil, zda došlo ve vztahu k obecné situaci na Kubě a stavu lidských práv, v důsledku čehož byla žalobci doplňková ochrana udělena, k trvalé a významné změně odůvodňující neprodloužení doplňkové ochrany. Při udělení doplňkové ochrany žalobci vycházel žalovaný ze zpráv ACCORD ze dne 19. 2. 2013, Odpověď na dotaz ohledně Kuby: Zatýkání osob, které nemají práci; Informace k povolení výjezdu a návratu na Kubu, výroční zprávy Human Rights Watch ze dne 21. 1. 2014 a z části zprávy Ministerstva zahraniční Spojených států amerických ze dne 27. 2. 2014 o dodržování lidských práv za rok 2013 (shrnutí a z oddílu 6. Diskriminace, porušování lidských práv společností a obchodování s lidmi části Porušování lidských práv společností, diskriminace a akty násilí na základě sexuální orientace a genderové identity). K druhému rozhodnutí si žalovaný k posouzení standardů lidských práv na Kubě opatřil pouze Informaci OAMP o Bezpečnostní a politické situaci v zemi. Veškeré ostatní zprávy se týkají migračního zákona a podmínek návratu občanů do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Tyto materiály se nedostatečně zabývají otázkami, pro které byla žalobci udělena doplňková ochrana. V rámci dalšího řízení bude nutné, aby si žalovaný opatřil zprávy ze stejných zdrojů, jako při vydání rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany žalobci, případně alespoň zprávy, které se dostatečně zabývají otázkami, pro které byla žalobci udělena doplňková ochrana. Na základě těchto zpráv žalovaný buď neshledá změnu situace oproti situaci, kterou popisovaly zprávy o Kubě, na základě nichž žalobci udělil doplňkovou ochranu, nebo jimi řádně doloží, že se situace na Kubě změnila takovým trvalým a významným způsobem, že tyto odůvodňují neprodloužení doplňkové ochrany žalobci. Pokud žalobce namítal, že žalovaný nemůže v rámci řízení

o žádosti cizince o prodloužení doplňkové ochrany revidovat své rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany, dospěje-li k závěru, že tato neměla být udělena, soud má za to, že s ohledem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 23. 5. 2019 C-720/17 ve věci Bilali tomu tak vždy není. V tomto rozsudku Soudní dvůr uzavřel, že čl. 19 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), ve spojení s jejím článkem 16, musí být vykládán v tom smyslu, že členský stát musí odejmout status doplňkové ochrany, pokud tento status přiznal, aniž byly splněny podmínky pro jeho přiznání, na základě skutečností, které se následně ukázaly být nesprávné, a třebaže dotčené osobě nelze vytknout, že uvedený členský stát při této příležitosti uvedla v omyl. Žalovaný v druhém rozhodnutí neuvedl, že žalobci doplňkovou ochranu neprodloužil na základě skutečností, které by se následně ukázaly být nesprávné, žalovaný tvrdil, že došlo k trvalé a významné změně okolností, které vedly k udělení doplňkové ochrany žalobci. To však nelze dovodit ze zpráv, které si žalovaný opatřil pro vydání napadeného rozhodnutí, ve srovnání se zprávami využitými při rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany. Soud měl výhrady též k závěrům žalovaného o „naprosté nevěrohodnosti tvrzení“ žalobce o jeho údajném obvinění z krádeže a následném trestním stíhání, když k tomuto závěru žalovaný dospěl na základě toho, že žalobce v rámci doplňujícího pohovoru dne 24. 6. 2020 na otázku „*A spáchal jste uvedený trestný čin?*“, odpověděl: „*Ano.*“ Žalovaný měl žalobce na rozpor upozornit a požádat jej o objasnění. Vzhledem k tomu, že žalobce odpověděl pouze jedním slovem a samotného obvinění se netýkaly ani otázky těsně předcházející této otázce, ani otázky následující, soud připouští, že mohlo při této otázce dojít k nedorozumění.

17. Městský soud v rozsudku č. j. 19 Az 5/2021-29 následně uložil žalovanému, aby v rámci dalšího řízení posoudil věrohodnost tvrzení žalobce ohledně toho, zda byl či nebyl krivě obviněn z krádeže mouky. Na základě zjištěných skutečností není zřejmé, zda zájem o osobu žalobce nadále trvá, neboť z jím doložených předvolání vyplývá, že byl naposledy k objasnění trestního oznámení předvolán dne X. Důvodem pro neopakování předvolání však mohla být skutečnost, že žalobce dlouhodobě pobývá v zahraničí, o čemž by měly mít státní orgány Kuby dle Informace MZV založené ve spise povědomí. Ve vztahu k posouzení, zda žalobci hrozí v případě návratu do země původu skutečné nebezpečí vážné újmy, měl žalovaný zhodnotit změny v standardu lidských práv a zda žalobci hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy v souvislosti s předvoláním, či možným vězněním. Žalovaný si k posouzení možného věznění žalobce měl obstarat informace o nestrannosti policie a soudnictví na Kubě. Hrozí-li žalobci skutečné nebezpečí, že by mohl být odsouzen k vězení, posoudí žalovaný, zda žalobci hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy s ohledem na podmínky ve věznicích (přičemž se zaměří na prokázání trvalé a významné změny oproti roku 2015, kdy žalobci doplňkovou ochranu udělil). Soud uzavřel, že s ohledem na absenci relevantních zpráv o zemi původu žalobce a nedostatečně zjištěných okolností ohledně možného obvinění a následného uvěznění žalobce tak nemohlo dojít ke konečnému posouzení věci.
18. Žalovaný následně provedl doplňující pohovor s žalobcem dne 1. 2. 2024. Dotazy směřovaly zejména k ověření jeho věrohodnosti v souvislosti s údajně neoprávněným obviněním z krádeže mouky. Žalobce totiž při prvním pohovoru před udělením

doplňkové ochrany tvrdil, že byl z krádeže nařčen neprávem, avšak v řízení o prodloužení doplňkové ochrany uvedl, že se daného činu dopustil. Nyní vysvětlil, že nic neukradl, avšak policie jej chtěla obvinít a uvěznit. K dotazu na rozdílnost ve svých výpovědích uvedl, že měl vždy na mysli to, že se jej snažili z krádeže obvinít. Uvedl také, že na Kubě je člověk v případě obvinění obvykle uvězněn. Následně byl konfrontován s dalším rozporem ve svých dřívějších tvrzeních, když uváděl rozdílné údaje o množství odcizené mouky (10 kg nebo 10 tun nebo 20 tun), na to upřesnil, že mělo jít o 2 – 5 tun mouky. Jedna tuna je zhruba 20 pytlů, 2 – 5 tun by se vešlo na jeden kamion. Pracoval jako skladník a údajně to odcizil. Jeden kilogram mouky vycházel na 10 pesos (25 pesos byl 1 USD). Kolik peněz po něm chtějí mu neřekli, vycestoval, aby se tomu vyhnul. Na Kubě člověka nejprve uvězní a pak mu řeknou, kolik má zaplatit. Dále byl dotazován na rozpory, když před udělením doplňkové ochrany uváděl, že z ničeho obviněn nebyl, zatímco v řízení o jejím prodloužení sdělil, že obviněn byl. Po položení dotazu však vypověděl, že oficiálně obviněn nikdy nebyl. Pouze mu bylo řečeno, že má uhradit vzniklou škodu. Neobvinili jej proto, že ještě předtím odcestoval z Kuby ze strachu, že k obvinění dojde. Policie při vyšetřování krádeže jednala s jeho nadřízeným i spolupracovníky, kteří byli rovněž podezřelí, nikoliv se žalobcem. Vedoucí pekárny nakonec musel škodu uhradit a zaměstnanci byli propuštěni. Žalobce se obává, že v případě návratu na Kubu nebude moci již nikdy vycestovat, což mu sdělil jednatel pekárny i přátelé. Současně potvrdil, že se v souvislosti s obviněním de facto nic nestalo, protože z Kuby odjel, avšak je přesvědčen, že obvinění proti němu bylo připraveno. Pomoc advokáta nevyhledal, byla by zbytečná, na Kubě není právo na nic. Po příjezdu do ČR si nezjišťoval, jaké důsledky incident pro něj měl, protože s Kubou nechce mít nic společného. Žalobcova družka nezná podrobnosti případu, avšak věděla alespoň něco, jelikož jí hrozilo, že bude muset škodu uhradit, pokud by žalobce nebyl nalezen. Sama byla obviněna pouze ze strany vedení pekárny a s policií nepřišla do kontaktu. Škodu za zmizelou mouku někdo uhradil, žalobci však není známo kdo, ani v jaké výši. Žalobcovy děti nadále pobývaly na Kubě, protože neměl potřebné dokumenty ani trvalý pobyt. Syn se mezitím oženil s italskou státní příslušnicí a je pravděpodobné, že obdobná situace brzy nastane i u dcery. Žalobce stále žije ve společné domácnosti se svou družkou, která je matkou jejich dětí. Pracuje v restauraci, česky rozumí a mluví, avšak neumí psát ani číst. V závěru pohovoru právní zástupkyně předložila zprávy o situaci na Kubě s cílem doložit, že Kuba není právním státem a že žalobce by v případě návratu mohl být ohrožen na své osobní integritě. Připustila, že předložené zprávy se netýkají přímo žalobcova případu.

19. Správní spis obsahuje následující zprávy o zemi původu: Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. září 2023; Kuba – Ministerstvo zahraničních věcí USA – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2022 ze dne 20. března 2023 – překlad vybraných částí; Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 2. prosince 2024; Kuba – Diplomatičké zastoupení Kuby v zahraničí – Česká republika, Konzulární služby pro občany Kubánské republiky, uloženo z internetu dne 7. února 2024; Kuba – Ministerstvo zahraničních věcí USA – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2023 ze dne 22. dubna 2024 – překlad vybraných částí; Kuba – Informace MZV ČR, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 12. března 2024.

20. Žalobce do správního spisu doplnil tyto podklady: článek Amnesty International pod názvem *Activists present their expectations for the UN Human Rights Council's Review of Cuba* ze dne 2. 11. 2023, dostupný na internetové adrese: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/11/activists-expectations-cuba-review-un-human-rights-council/>; článek Amnesty International pod názvem *Five truths to know: Cuba, the European Union and Human Rights* ze dne 22. 11. 2023, dostupný na internetové adrese: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/11/cuba-european-union-human-rights/>; článek pod názvem *2022 Country Reports on Human Rights Practices: Cuba*, dostupný na internetové adrese: <https://www.state.gov/reports/2022-country-reports-on-human-rights-practices/cuba/>. Strojové překlady těchto zpráv do češtiny jsou spolu s originály založeny ve správním spise. Dne 28. 7. 2025 se konalo seznámení s podklady, na které se žalobce nedostavil.
21. Dne 24. 9. 2025 vydal žalovaný napadené rozhodnutí. V něm uvedl, že pominuly důvody, pro něž byla žalobci udělena doplňková ochrana, a současně připustil, že tyto důvody s vysokou pravděpodobností vůbec neexistovaly. Podle napadeného rozhodnutí žalobce sám přiznal, že na Kubě nikdy nebyl oficiálně obviněn z krádeže mouky, jak původně tvrdil, a nebylo proti němu ani zahájeno trestní stíhání. Ukázalo se rovněž, že ze strany pekárny nešlo o jednání zaměřené výhradně proti jeho osobě, celkem bylo označeno sedm podezřelých. Žalobce se navíc nijak nepokusil zjistit další informace o případném trestním řízení. Nakonec sám uvedl, že ztráta mouky byla uhrazena (ač neví kým). Žalovaný proto uzavřel, že žádné problémy od bývalého zaměstnavatele již nehrozí. Dřívější tvrzení žalobce o zahájeném trestním stíhání a obvinění se ukázala jako nepravdivá. Žalovaný se proto hypotetickou možností žalobcova uvěznění již nezabýval. Napadené rozhodnutí dále konstatuje, že předmětem řízení o prodloužení doplňkové ochrany není hodnocení obecné situace v zemi původu žadatele ani jejího vývoje, posuzuje se vždy pouze konkrétní případ daného žadatele a jím uváděné důvody obav z návratu. Žalobce ani žádný člen jeho rodiny nebyli politicky aktivní, nepatřili k opozičním stranám ani nevyvíjeli protirežimní činnost. Takové aktivity neprováděli ani v ČR, a proto podle žalovaného neexistuje důvod předpokládat jakýkoli zájem kubánského režimu o žalobcovu osobu. Žalobce opustil Kubu legálně s platným cestovním dokladem, který mu byl vydán dva měsíce před odjezdem. V roce 2019 také opakovaně navštívil zastupitelský úřad s cílem získat cestovní doklady pro své děti. Neúspěch byl podle jeho tvrzení způsoben pouze ekonomickými důvody, nikoliv diskriminací. Nebyl zadržen ani jinak sankcionován, přestože se podle svých výpovědí zatčení obával. Tyto skutečnosti podle napadeného rozhodnutí dokládají, že žalobce nemá reálné obavy z kontaktu se zemí původu a že zastupitelský úřad o jeho osobu nejeví žádný zájem. Žalovaný rovněž uvedl, že jediným důvodem žádosti o prodloužení doplňkové ochrany je zjevně snaha legalizovat další pobyt žalobce v ČR. Zabýval se i otázkou, zda žalobci nehrozí jiné nebezpečí, které by odůvodňovalo obavy z návratu, avšak nic takového nezjistil a žalobce žádné nové skutečnosti neuvedl. Žalovaný proto neshledal žádné nové důvody, jež by mohly vést k ponechání doplňkové ochrany podle § 14a či § 14b zákona o azylu. Na základě § 53a odst. 4 zákona o azylu se proto rozhodl doplňkovou ochranu neprodloužit a žádost zamítnout.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a § 32 odst. 9 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
23. Soud o věci samé rozhodl dle § 51 odst. 2 a § 76 odst. 1 písm. a), b), c) s. ř. s. a napadené rozhodnutí zrušil bez nařízení jednání.
24. Podle § 53a odst. 4 zákona o azylu *osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále brozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a); pohovor se neprovádí, pokud lze vydat rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany. Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodloužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně. Ustanovení § 25 písm. d) se v řízení o prodloužení doplňkové ochrany použije obdobně.*
25. Podle § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu *doplňková ochrana se odejme, pokud okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly nebo se změnily do té míry, že již doplňková ochrana není zapotřebí.*
26. Podle § 17a odst. 2 zákona o azylu *při posuzování důvodů uvedených v odstavci 1 ministerstvo přihlédne k tomu, zda změna okolností je tak významná a trvalé povahy, že osobě požívající doplňkové ochrany již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu. Dále se přihlédne k tomu, zda osoba požívající doplňkové ochrany uvede závažné okolnosti podložené předchozí vážnou újmou odůvodňující odmítnutí ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo, je-li osobou bez státního občanství, státu svého posledního trvalého bydliště.*
27. Nároky na odůvodnění rozhodnutí o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 1. 2026, č. j. 5 Azs 64/2025-39: „[27] Neprodloužení doplňkové ochrany dle citovaných ustanovení je založeno na klauzuli rebus sic stantibus, tj. podstatné a trvalé (tedy nikoli pouze přechodné) změně okolností. České znění čl. 16 odst. 2 kvalifikační směrnice hovoří v této souvislosti nepřiliš přesně o změně okolností „významné a dlouhodobé“, ovšem danou cesační klauzuli týkající se ukončení doplňkové ochrany dle čl. 16 kvalifikační směrnice je třeba interpretovat v souvislosti s obdobnou cesační klauzulí dle čl. 11 odst. 1 písm. e) e f) a odst. 2 kvalifikační směrnice týkající se ukončení postavení uprchlíka pro změnu okolností v zemi původu. Zatímco jiné jazykové verze používají pro charakter změny těchto okolností v čl. 11 odst. 2 i v čl. 16 odst. 2 kvalifikační směrnice shodný výraz (např. anglická „non-temporary“, francouzská „non provisoire“, německá „nicht nur vorübergehend“), české znění směrnice v tom činí nedůvodný rozdíl, když v čl. 11 odst. 2 používá výraz „trvalá“ změna okolností, zatímco v čl. 16 odst. 2 výraz „dlouhodobá“ změna. Obdobně tomu bylo již v předchozí kvalifikační směrnici, v každém případě však výklad obou cesačních klauzulí musí odpovídat závěrům judikatury Soudního

dvora EU, který ve vztahu k ukončení postavení uprchlíka z popisovaného důvodu již v rozsudku jeho velkého senátu ze dne 2. 3. 2010, *Abdulla a další*, C-175/08, C-176/08, C-178/08 a C-179/08, ECLI:EU:C:2010:105, zdůraznil, že „[p]ostavení uprchlíka zaniká, jestliže vzhledem k významné a trvalé povaze změn poměrů v dotčené třetí zemi přestaly existovat okolnosti odůvodňující obavy uprchlíka z pronásledování z některého z důvodů uvedených v čl. 2 písm. c) směrnice 2004/83, na základě kterých došlo k přiznání postavení uprchlíka, a uprchlík nemá ani jiné důvody k obavám z „pronásledování“ ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 2004/83“ (důraz doplněn), a zcela obdobné závěry Soudní dvůr přijal i k ukončení doplňkové ochrany z téhož důvodu, když v rozsudku ze dne 23. 5. 2019, *Bilali*, C 720/17, ECLI:EU:C:2019:448, konstatoval, že tato změna okolností musí být „natolik významná a konečná, že dotčená osoba již není vystavena reálnému nebezpečí vážné újmy“ (důraz doplněn). Tomu ostatně odpovídá i citovaná díkce § 17a odst. 2 zákona o azylu, který rovněž používá výraz „trvalý“. Změna okolností ve smyslu čl. 16 odst. 2 kvalifikační směrnice přitom podle uvedeného rozsudku Soudního dvora „zpravidla vyplývá ze změny skutkových okolností ve třetí zemi, přičemž tato změna napravila příčiny, které vedly k přiznání statusu doplňkové ochrany“ (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2023, č. j. 7 Azs 115/2021-64). [28] Základem řízení o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany je tedy posouzení toho, zda se významně a trvale změnily okolnosti, pro které byla žadateli doplňková ochrana udělena, natolik, že již mu z tohoto důvodu skutečné nebezpečí vážné újmy nehrozí, a zda zároveň žadateli nyní nehrozí toto nebezpečí vážné újmy z důvodů jiných (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 7 Azs 249/2020-29, ze dne 27. 5. 2021, č. j. 8 Azs 254/2020-80, či ze dne 25. 2. 2022, č. j. 8 Azs 155/2020-76). Z díkce citovaného § 53a odst. 4 zákona o azylu pak plyne, že je presumováno trvání původních důvodů pro udělení doplňkové ochrany do doby, než je prokázán opak. Žalovaný proto nese v této otázce důkazní břemeno, tedy pro případ neprodloužení doplňkové ochrany musí prokázat, že se situace v zemi původu beneficiáře doplňkové ochrany stabilizovala do té míry, že ji lze považovat za trvalou, a že tato změna je zároveň natolik významné povahy, že dané osobě již nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, a to ať již z důvodů, pro něž byla doplňková ochrana původně udělena, či z důvodů jiných (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Azs 15/2013-35). Přitom platí, že čím obecnější a neurčitější jsou důvody pro udělení doplňkové ochrany, tím obtížnější bude odůvodnit její neprodloužení, což však nemůže jít k tíži žadateli o prodloužení doplňkové ochrany (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 8. 2022, č. j. 34 Az 14/2021-42). [29] K tomu je nezbytné dodat, že pokud i v řízení o udělení mezinárodní ochrany, kde je důkazní břemeno sdíleno mezi žalovaným a žadatelem o mezinárodní ochranu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS), platí, že žalovaný je povinen si v každém případě zajistit relevantní, resp. adresné a zároveň důvěryhodné, objektivní a aktuální informace o zemi původu [srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, publ. pod č. 1825/2009 Sb. NSS; čl. 4 odst. 3 písm. a) kvalifikační směrnice, čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice) a § 23c písm. c) zákona o azylu], tím spíše ho tato povinnost stihá v řízení o prodloužení doplňkové ochrany, kde nese důkazní břemeno výlučně.“

28. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s.: „Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.“

29. Podle komentáře k tomuto ustanovení (KÜHN, Zdeněk a Tomáš KOCOUREK. § 78 Rozsudek. Soudní řád správní: Komentář. Wolters Kluwer): „*Správní orgán nebude právním názorem vázán typicky v situacích, kdy se skutkový stav v důsledku dalšího dokazování natolik promění, že soudem vyslovený právní názor se stane neaplikovatelný. Stejně tak může mít dopad na trvalou vázanost právním názorem následná změna aplikovaného zákona nebo jiného právního předpisu (srov. rozsudek NSS 2 Ads 16/2003-56). Správní orgán se může z vázanosti vymanit též v důsledku kvalifikované změny judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát NSS povinen akceptovat v novém rozhodnutí (tedy judikatorní odklon v rozšířeném senátu - viz § 17, nebo v důsledku rozhodovací praxe ÚS, ESLP nebo SDEU, samozřejmě u posledně uvedeného soudu je podstatné, že právním orgánem řešená kauza se nalézá v dosahu práva EU; blíže srov. usnesení RS NSS 9 Afs 59/2007-56).*“
30. Nejsou-li naplněny tyto podmínky, správní orgán se závazným právním názorem musí řídit. Nerespektování závazného právního názoru krajského soudu má totiž podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu bez dalšího (rozsudek ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS; ze dne 18. 6. 2020, č. j. 2 Afs 282/2018-41, bod 31; rozsudek ze dne 25. 2. 2021, č. j. 9 Afs 177/2020-48, bod 35, ze dne 23. 9. 2004, č. j. 5 A 110/2002-25).
31. Jde o třetí rozhodnutí žalovaného o žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 3. 5. 2017, žalovaný byl povinen v takovém případě vyjít z rozhodné právní úpravy, relevantní judikatury a zejména ze závazných závěrů zrušujících rozsudků zdejšího soudu (č. j. 1 Az 43/2018-43 a č. j. 19 Az 5/2021-29. Nesouhlasil-li žalovaný se závěry zdejšího soudu, měl možnost podat kasační stížnost. Pokud se chtěl od závazných pokynů odchýlit, měl to podrobně zdůvodnit skutečnostmi, které odborná literatura a judikatura připouští. Žalovaný v napadeném rozhodnutí obecně uvedl, že je vázán zrušujícími rozsudky, ale požadavky zrušujících rozsudků v napadeném rozhodnutí nerekapituloval, fakticky pak podle pokynů soudu nepostupoval.
32. Soud konstatuje, že ani třetí rozhodnutí žalovaného nerespektuje závazné právní názory a není přezkoumatelné.
33. O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. 2 As 37/2006). Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, které skutečnosti správní orgán vzal za podklad svého rozhodnutí a jakými úvahami se řídil.
34. Ve svém třetím rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že „*důvody, pro které mu byla udělena doplňková ochrana, resp. jím tvrzené obavy z návratu do vlasti v jeho případě již pominuly, resp. s vysokou pravděpodobností ani od počátku neexistovaly*“. Žalovaný v odůvodnění dále vyšel z toho, že žalobce přiznal, že na Kubě nikdy nebyl oficiálně obviněn z krádeže mouky ani trestně stíhán, nešlo o jednání zaměřené výhradně proti jeho osobě, celkem bylo označeno sedm podezřelých, nepokusil se zjistit další informace o případném trestním řízení, škoda byla již uhrazena, byť neví kým. Žalovaný dovodil, že žalobci tedy ze strany bývalého zaměstnavatele naprosto nic nehrozí. Tvrzení o zahájení trestního stíhání a obvinění se ukázala jako nepravdivá, žalovaný tak neshledal důvod zabývat se hypotetickou možností trestního

stíhání a uvěznění. Žalovaný též uvedl, že není povinen hodnotit obecnou situaci v zemi původu.

35. Žalovaný o žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 3. 5. 2017 rozhodoval již potřetí, v předchozích dvou rozhodnutích vycházel ze zjištění, že důvody, pro které doplňkovou ochranu udělil, již pominuly. Podle prvního rozhodnutí z důvodu změny migrační legislativy, která zlepšuje postavení navrátilců, kteří byli dříve po překročení stanovené doby vycestování perzekuováni, podle druhého rozhodnutí došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi původu, že udělení doplňkové ochrany již není zapotřebí, žalovaný poukázal ve druhém rozhodnutí též na nevěrohodnost žalobce a jeho nulovou integraci v ČR.
36. Žalovaný nyní zkratkovitě uzavírá, že tvrzené obavy z návratu do vlasti již pominuly, resp. s vysokou pravděpodobností ani od počátku neexistovaly. Toto vyjádření je rozporné a není nijak vysvětleno, z jakých důvodů se žalovaný domnívá, že žalobci neměla být doplňková ochrana vůbec udělena.
37. Podle navazující pasáže odůvodnění bylo zjevně pro žalovaného podstatné, že na Kubě nikdy nebyl oficiálně obviněn z krádeže mouky ani trestně stíhán. Soud však poukazuje na skutkový stav zjištěný ke dni udělení doplňkové ochrany. Žalobce v žádosti ze dne 10. 2. 2015 o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že na Kubě pracoval v pekárně, ztratilo se tam 10 tun mouky, chtěli, aby ztrátu zaplatil, kvůli škodě ho chtěli zavřít. Trestní stíhání proti němu nikdy nebylo vedeno, obává se vězení. Při pohovoru dne 13. 2. 2015 žalobce potvrdil, že oficiálně obviněn z něčeho nebyl.
38. Žalovaný tedy nemohl bez podrobného rozvedení svých úvah uzavřít, že doplňková ochrany již není třeba, neboť (jak je nově zjištěno) žalobce trestně stíhán nikdy nebyl.
39. Stejně tak nejsou blíže vysvětleny úvahy, proč měl žalovaný za podstatné, že nešlo o jednání zaměřené výhradně proti osobě žalobce (celkem bylo označeno sedm podezřelých) a že se žalobce nepokusil se zjistit další informace o případném trestním řízení. Pokud jde o nově zjištěnou skutečnost, že škoda byla uhrazena, žalovaný pouze konstatoval, že mu z tohoto důvodu již ze strany bývalého zaměstnavatele naprosto nic nehrozí. Soud však odkazuje na odůvodnění rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany, která byla udělena z důvodu, že „v této zemi je situace natolik neuspokojivá, že nevylučuje možnou persekuci ze strany státních orgánů nebo k nespravedlivému zadržování“, „v případě návratu dotyčného do země původu, je situace na Kubě natolik neuspokojivá, že nezaručuje jeho bezpečný návrat, neboť nelze v této souvislosti vyloučit závažné problémy s kubánskými státními orgány, jejichž dopad na život či jeho zdraví není správný orgán schopen předvídat“. Doplňková ochrana tedy nebyla zjevně udělena kvůli nebezpečí ze strany zaměstnavatele, ale ze strany státních orgánů.
40. Je nutno zdůraznit, že žalobce v souvislosti s novým pohovorem neuváděl, že již žádné obavy nemá, neuvedl, že když vedoucí pekárny ztrátu zaplatil, že už mu nic nehrozí, výslovně uvedl, že v případě návratu na Kubu již nebude moci vycestovat (z jakého důvodu nebude moci vycestovat však již při pohovoru dotazován nebyl, lze tedy předpokládat že stále kvůli obavám z obvinění a uvěznění).
41. Žalovaný se pak ve své další části odůvodnění zabýval skutečnostmi, které mohou být relevantní pro zvažování naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany (nulová protirežimní aktivita, žádné potíže s vycestováním, opakované návštěvy zastupitelského

úřadu), ale opomněl specifičnost řízení o prodloužení doplňkové ochrany, kde je podstatné se primárně zaměřit na změny oproti situaci, ve které byla doplňková ochrana udělena.

42. Pokud snad důvodem pro neprodloužení doplňkové ochrany měla být nevěrohodnost žalobce, žalovaný hodnocení věrohodnosti žalobce neprovedl.
43. Otázkou hodnocení věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se zabýval Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, v němž uvedl, že *„[z]ávěr správního orgánu o tom, že azylový příběh žadatele o mezinárodní ochranu či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem, a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 směrnice 2011/95/EU (...). Mezi tyto indikátory hodnověrnosti patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, a její plausibilita ve světle relevantních informací o zemi původu.“* Při posuzování věrohodnosti je tak třeba postupovat velmi uvážlivě, je nutno zhodnotit, zda je žalobci předestřený azylový příběh popsán dostatečně konkrétně a při tom plausibilně, zda nejsou jejich tvrzení rozporná s jinými důkazy, a zda jsou udaná tvrzení v souladu se známými informacemi o zemi původu. Uvedený judikát obsahuje i konkrétní výčet materiálů, z nichž má žalovaný při hodnocení hodnověrnosti žalobců vyjít, *„[z]působ vyhodnocení jednotlivých indikátorů věrohodnosti je blíže rozveden v materiálech Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (European Asylum Support Office, EASO; od r. 2022 Agentura Evropské unie pro otázky azylu, European Union Agency for Asylum, EUAA), především v praktické příručce Posuzování důkazů z března 2015 nebo Evidence and credibility assessment in the context of the Common European Asylum System z roku 2018; na tyto materiály Nejvyšší správní soud žalovaného již několikrát odkazoval (...); nově lze odkázat též na dokument EUAA Practical Guide on Evidence and Risk Assessment z ledna 2024. V jednoduchosti lze shrnout, že pro posouzení věrohodnosti výpovědi žadatele je nutno zvážit, zda je žadatelem předestřený azylový příběh popsán dostatečně konkrétně a plausibilně; dále je nutno zvážit, zda jsou žadatelova tvrzení rozporná mezi sebou navzájem či s jinými důkazy, a nutno je též posoudit, zda jsou žadatelem uváděná tvrzení v souladu se známými informacemi o zemi původu.“*
44. K otázce věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu srovnej i další rozsudky Nejvyššího správního soudu, např. ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007-55, ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, bod 26, nebo z 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 97/2019-41, bod 30).
45. Lze dodat, že žalovaný již ve druhém rozhodnutí poukazoval na pochybnosti o věrohodnosti žalobce, zdejší soud však hodnocení věrohodnosti neshledal dostatečným, poukázal na chyby žalovaného při vedení pohovoru a žalovanému v rozsudku č. j. 19 Az 5/2021-29 žalovanému proto uložil, aby v rámci dalšího řízení posoudil věrohodnost tvrzení žalobce. Žalovaný věrohodnost žalobce ve smyslu citované judikatury opět nehodnotil.
46. Soud zdůrazňuje, že v řízení o prodloužení doplňkové ochrany správní orgán musí nejprve vymezit, z jakých důvodů vlastně žalobci doplňkovou ochranu dělil. Čím obecnější a neurčitější jsou důvody pro udělení doplňkové ochrany, tím obtížnější bude odůvodnit její neprodloužení (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 8.

2022, č. j. 34 Az 14/2021-42). Zároveň však je soud názoru, že podle závěrů rozsudku Soudního dvora ve věci Bilali členský stát může odejmout (resp. neprodloužit) status doplňkové ochrany, pokud tento status přiznal, aniž byly splněny podmínky pro jeho přiznání.

47. Z obsahu správního spisu a odůvodnění rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany lze dovodit, že doplňková ochrana byla žalobci udělena v souvislosti s hrozícím trestním stíháním a případně uvězněním s ohledem na deficity v ochraně lidských práv v trestní oblasti. V tomto ohledu tedy může být relevantní, zda azylový příběh žalobce bude hodnocený jako nevěrohodný. Žalovaný však věrohodnost komplexně nehodnotil, neposuzoval vnitřní a vnější konzistentnost výpovědi, konkrétnost ani plausibilitu ve světle relevantních informací o zemi původu, nevypořádal se ani s předvoláními žalobce.
48. K námitce nedostatečného posouzení integrace soud předesílá, že se novela provedená zákonem č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon o azylu, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 173/2023“), neaplikuje na řízení o žádosti žalobce, jelikož ten žádost podal dne 3. 5. 2017, tj. přede dnem nabytí účinnosti uvedené novely (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2025, č. j. 4 Azs 267/2024-40, odst. [38]). Otázkou výkladu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, č. 4589/2024 Sb. NSS. Rozšířený senát dovodil, že doplňkovou ochranu podle písmena d) uvedeného ustanovení lze udělit toliko v případě, že by žadateli v případě jeho vycestování hrozila vážná újma ve státě jeho původu. Není proto relevantní újma týkající se stěžovatelova soukromého a rodinného života v ČR vzniklá jen v důsledku jeho vycestování z ČR. Ze stejného důvodu nejsou rozhodné ani faktické či právní obtíže spojené s případným návratem stěžovatele do ČR. Uvedené závěry se na projednávanou věc uplatní i přesto, že se podle čl. II bodu 2. zákona č. 173/2023 pro účely rozhodování o prodloužení doplňkové ochrany udělené přede dnem nabytí účinnosti uvedeného zákona považuje nadále za vážnou újmu situace, kdy by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Novela provedená zákonem č. 173/2023 na závěrech rozšířeného senátu nic nezměnila. Nadále přetrvává situace, kdy i po zrušení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu je nutné vykládat hrozbu vážné újmy, respektive § 14a zákona o azylu, eurokonformně. Ochrana žalobcových zájmů a vazeb na území tuzemska (právo na soukromý a rodinný život) je poskytována až v řízení o uložení povinnosti vycestovat a v řízení o vyhoštění. V řízení o vyhoštění je ČR povinna, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, zkoumat, zda by vyhoštění nebylo v rozporu s některými ze základních práv zaručených Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. usnesení č. j. 7 Azs 186/2022-48, odst. [58], nebo rozsudek č. j. 5 Azs 385/2021-82, odst. [33], jakož i rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2025, č. j. 9 Azs 154/2025-31, odst. [13]).
49. Z tohoto důvodu soud nepřistoupil k provedení důkazu potvrzením současného zaměstnavatele, ani důkazy rodnými listy a dalšími doklady žalobcových dětí.
50. Soud též poukazuje na body 59 až 62 rozsudku ve věci Bilali, podle kterých ztráta statusu doplňkové ochrany neznamena záruku zaujetí stanoviska k odlišné otázce, zda dotčená osoba ztrácí jakékoliv právo na pobyt v předmětném členském státě a může být vyhoštěna do země svého původu (viz obdobně rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, B a D, C 57/09 a C

101/09, EU:C:2010:661, bod 110). Na rozdíl od ztráty statusu doplňkové ochrany podle čl. 19 odst. 3 písm. b) kvalifikační směrnice – ztráta tohoto statusu podle čl. 19 odst. 1 této směrnice nepatří mezi případy, kdy členské státy musí v souladu s čl. 4 odst. 1a směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty odmítnout udělit osobám požívajícím mezinárodní ochrany právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, ani mezi případy, kdy mohou členské státy podle čl. 9 odst. 3a této směrnice uvedeným osobám odejmout právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta. A dále, z čl. 2 písm. h) in fine kvalifikační směrnice vyplývá, že tato směrnice nebrání tomu, aby daná osoba žádala o „jinou formu ochrany“, která nespadá do její oblasti působnosti. Kvalifikační směrnice tedy připouští, že hostitelské členské státy mohou podle svého vnitrostátního práva přiznat vnitrostátní ochranu, s níž jsou spojena práva umožňující osobám, jež nemají status doplňkové ochrany, pobývat na území dotyčného členského státu. Přiznání takového statusu vnitrostátní ochrany členským státem však nespadá do oblasti působnosti této směrnice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, B a D, C 57/09 a C 101/09, EU:C:2010:661, body 116 až 118). Je třeba dodat, že při posouzení, které je třeba provést v rámci postupů uvedených v bodech 60 a 61 rozsudku Bilali, musí dotyčný členský stát dodržet zejména základní právo na respektování soukromého a rodinného života dotčené osoby, které je zaručeno, v jejich příslušných oblastech působnosti, článkem 7 Listiny základních práv Evropské unie a článkem 8 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách.

51. Z rozhodnutí žalovaného je též zřejmé, že považuje za vhodné, aby si žalobce upravil svůj pobyt jiným způsobem, ze spisu zároveň plyne, že žalobce má zřejmě obtíže s českým jazykem, soud poukazuje na možnost postupu podle § 53d zákona o azylu, pro přiznání postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropské unii na území se znalost českého jazyka neposuzuje (je třeba 5 let nepřetržitého pobytu na území, nenarušení veřejného pořádku závažným způsobem nebo neohrožení bezpečnosti ČR nebo jiného členského státu EU a zajištění prostředků k pobytu na území).

VI. Závěr a náklady řízení

52. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu za důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a), b, c) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (proč nebyla prodloužena doplňková ochrana), skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy (doplňková ochrana byla udělena pro obavy ze strany státu, nikoliv pro nebezpečí od zaměstnavatele) a pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (nerespektování závazného právního názoru obou zrušujících rozsudků). Věc pak žalovanému vrátil k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. se závazným právním názorem podle § 78 odst. 5 téhož zákona.
53. V dalším řízení žalovaný v souladu s odůvodněním rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany a v souladu s obsahem spisu vymezí důvody, pro které udělil v roce 2015 žalobci doplňkovou ochranu. Pokud je názoru, že doplňková ochrana neměla být vůbec udělena, uveďte, z jakých důvodů, a své úvahy podrobně a přesvědčivě zdůvodní. Pokud své závěry

postaví na nevěrohodnosti azylového příběhu žalobce, bude respektovat shora citovanou judikaturu a vyrovná se se všemi podstatnými okolnostmi případu.

54. Pokud žalovaný bude názoru, že důvodem pro neprodloužení doplňkové ochrany je změna situace v zemi původu žalobce, pak vymezí, jaké zprávy o zemi původu a jaké konkrétní informace z nich byly podstatné pro udělení doplňkové ochrany, a na základě aktuálních zpráv řešících stejnou problematiku provede porovnání podstatných informací a přezkoumatelně vysvětlí, nakolik se v klíčových oblastech situace v zemi původu změnila, a zda šlo o změny významné a trvalé. Z dikce citovaného § 53a odst. 4 zákona o azylu pak plyne, že je presumováno trvání původních důvodů pro udělení doplňkové ochrany do doby, než je prokázán opak. Žalovaný proto nese v této otázce důkazní břemeno, tedy pro případ neprodloužení doplňkové ochrany musí prokázat, že se situace v zemi původu beneficiáře doplňkové ochrany stabilizovala do té míry, že ji lze považovat za trvalou, a že tato změna je zároveň natolik významné povahy, že dané osobě již nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, a to ať již z důvodů, pro něž byla doplňková ochrana původně udělena, či z důvodů jiných (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Azs 15/2013-35).
55. Žalovaný též posoudí, zda zároveň žadateli nyní nehrozí nebezpečí vážné újmy nehrozí z důvodů jiných (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2026, č. j. 5 Azs 64/2025-30, ze dne 11. 2. 2021, č. j. 7 Azs 249/2020-29, ze dne 27. 5. 2021, č. j. 8 Azs 254/2020-80, či ze dne 25. 2. 2022, č. j. 8 Azs 155/2020-76).
56. K tomuto si shromáždí aktuální informace a alespoň stručně se vyjádří i k současné situaci na Kubě z hlediska možných důvodů pro udělení doplňkové ochrany. V dosavadním řízení sice žalovaný zprávy o situaci na Kubě shromáždil, v napadeném rozhodnutí je vyjmenoval, neučinil z nich však žádná zjištění a ani je nijak nehodnotil. Stejně tak zprávy doložené žalobcem „vypořádal“ toliko tím, že se netýkají situace žalobce. Pokud obavy žalobce budou jen obecné, lze akceptovat i obecnější odůvodnění žalovaného.
57. Soud nedoplňoval dokazování, neboť zatím vůbec není přezkoumatelně vymezeno, co pro žalovaného bylo podstatné, a jaká alespoň základní zjištění z obstaraných zpráv o situaci na Kubě žalovaný učinil. Z tohoto důvodu soud není schopen vypořádat námitku, že žalovaný vycházel pouze z obecných podkladů, v nichž je Kuba prezentována jako právní stát, když žalovaný ani stručně neuvedl, co ze shromážděných zpráv považoval za podstatné, z jakých údajů vycházel, a co z nich dovodil pro situaci žalobce. Ze samotného napadeného rozhodnutí nicméně závěr o tom, že Kuba je právním státem, neplyne.
58. Lze dodat, že důkazní návrhy žalobce byly zcela obecné, soudu žádné konkrétní zprávy o zemi původu předloženy nebyly, nebyly ani dostatečně identifikovány např. datem vydání.
59. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci samé zcela úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady vynaložené žalobcem představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 4 620 Kč, tedy celkem 9 240 Kč (§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu) a náhradu hotových výdajů po 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Právní zástupkyně soudu prokázala osvědčením správce daně skutečnost, že je plátcem DPH ve smyslu § 6 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, náhradu o tuto daň ve výši 2 130 Kč proto soud k nákladům řízení připočetl. Celková výše nákladů řízení tak činí po zaokrouhlení na celé koruny nahoru dle § 146 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, 12 270 Kč.

Poučení:

Proti rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. května 2026

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.